

ОДПУСТОВЫ СЛАВНОСТИ В КРАСНІМ БРОДІ

Радуйся, красото краснобродская, вся карпаторусскія земли похвало і утішеніе

В неділю Вшитых святых ся одбыли одпустовы славности в Краснім Броді. По рочній перерві, коли ціла наша сполочность была траплена хворотов коронавірусу ся конечні могла одбыти і традична Краснобрідська путь. Путованя молодежників і віруючих ся зачало молебеном в православнім храмі Сошествія св. Духа в Меджілабірцях. Одты сьме ся выбрали на асі 10 кілометрову путь ку Краснобрідській Богородіці. По дразі ся ку нам припоїв і отець духовный зо Сукова, окр. Меджілабірці прот. Мірослав Пірхала,

котрый каждому путникови подаровав іконку краснобрідської Богородічки. Тота путь была выняткова в тім, же асі по першыраз сьме навщівили і „старый“ монастырь в Краснім Броді. На місці розвалины храму сьме ся помолили і дали честь нашым предкам. В православнім храмі Збору св. Йоана Крестителя в Краснім Броді ся одбыла свята Літургія на котрій брав участь містный духовный справця мітр. прот. Владіслав Керетсман і споминаний прот. Мірослав Пірхала. Молитвенов підпоров про нас був і мітр. прот. Михал Грустич. В храмі ся находять тыж моці преподобного Алексія Карпаторуського. У своїм казаню і отець Пірхала підчеркнув факт, же наш русинський народ лабірської земли мав все у великій чести Богородічку а нашы предкы приходили в тисячох до храмів і монастыря в Краснім Броді, жебы ей дали честь і подяковали за вышытко, што людём давать і як їм каждый день помагать.

По літургії ся одбыв і обхід коло храму з чітанём Євангелій. Отець Керетсман ся подяковав путникам за то, же сі дали тоту намагу і zorganizовали тот рік путь, своїм віруючим за приправу храму і ёго околіці ку святу а каждому хто пришов молитвов і своёв притомностёв підпорити віруючих в Краснім Броді. Про віруючих было приготовлене і агапе, за котре краснобрідчанім барз красні дякуеме.

Пресвятая Богородице спасі нас!

NAŠA CESTA DO BARI

NETRADIČNÉ AUGUSTOVÉ ČÍSLO

Augustové číslo našej cestovateľskej rubriky bude tentokrát netradičné a iné ako doposiaľ. Svoju úlohu zohrali prázdniny, počas ktorých majú všetci školáci, či už tí mladší, ale aj starší voľno od školských povinností. Aj napriek letným brigádam, či práci si každý chce nájsť chvíľu na oddych, aby zažil nové dobrodružstvá, spoznal nové miesta a ako sa vraví, aby si jednoducho „dobil baterky“ :-). Ale skôr než vám aspoň v skratke opíšeme našu návštevu talianskeho mesta Bari, vrátime sa k predošlému číslu našej rubriky, kde sme písali o chráme sv. Nikolaja Čudotvorcu, ktorý sa nachádza v skanzene v Bardejovských Kúpeľoch. Prečo? Pretože vtedy sa to celé začalo...

KEĎ PLÁNY RIADI BOH...

Určite máte takú skúsenosť, že ste niečo plánovali, ale vôbec sa vám nedarilo uskutočniť daný plán. A určite máte aj opačnú skúsenosť, kedy ste niečo plánovali a počas celého tohto procesu uskutočňovania ste niekedy až nechápali, ako je možné, že sa vám vo všetkom tak darí. A práve toto bol náš prípad. Presne

v takýchto chvíľach sa ukázala Božia vôľa a my sme vedeli, že sám sv. Nikolaj chce, aby sme ho prišli navštíviť. A stalo sa.

V deň našej návštevy Bardejovských Kúpeľov bol sviatok Prenesenia ostatkov sv. Nikolaja Čudotvorcu do mesta Bari. Pamätám si, ako horlivo o Nikolaj spomínal na mestečko Bari v súvislosti so svätiteľom a práve vtedy mi hlavou prebehla myšlienka, ako veľmi by som sa tam raz chcela ísť pozrieť a všetko to, o čom o Nikolaj hovoril, vidieť na vlastné oči. A veru, Boh pozná každú našu myšlienku. Ešte v ten deň sme sa rozhodli, že Bari navštívime. Tentokrát však bola naša štandardná zostava „trangáčskej“ posádky zmenená, pretože Julke sa nepodarilo ísť s nami, avšak i keď nebola prítomná fyzicky, bola s nami duchom i myšlienkami. Do posádky teda pribudli naši mládežníci z Prešova – Andrej a Margarétka. Už začiatok našej cesty bol ako z filmového scenára. V hlavnom meste sme totiž stratili pojem o čase, a tak sme museli utekať na autobus, ktorý nás mal odvieť na letisko. Myšlienka, že ho nestihneme, bola tak reálna a pravdepodobná, až sme na chvíľu stratili vieru a nádej, že to lietadlo vôbec stihneme. No sv. Nikolaj nám pomáhal od samotného začiatku a my, nevediac akým zázrakom, sme už sedeli v autobuse a cestovali na letisko. Takýchto situácií bolo niekoľko, avšak čo nás zakaždým prekvapilo a zároveň posilnilo našu slabú vieru, bola zreteľná pomoc sv. Nikolaja.

AJ NA DRUHEM KONCI SVETA SA MÔŽEME CÍTIŤ AKO DOMA

Mestečko Bari leží v južnom Taliansku na pobreží Jadranského mora a patrí do regiónu nazývaného Apúlia. Je

známe aj ako prístavné mesto, no slávu získalo hlavne vďaka svätiteľovi Nikolajovi, ktorého telesné pozostatky sa tu nachádzajú až do dnešných dní v bazilike *San Nicolla*, kam viedli naše prvé kroky. Krásny interiér baziliky z 11. storočia s pozostatkami starých fresiek na stenách v nás zanechal neopísateľný dojem. Napriek tomu, že bazilika patrí v súčasnosti rímskokatolíckej cirkvi, každý štvrtok sa v česť sv. Nikolaja slúži na tomto mieste sv. Liturgia. Sláva Bohu, aj nám sa podarilo byť na sv. Liturgii a na chvíľu sme sa cítili ako doma. Verte nám, nič viac nepoteší človeka v cudzine ako to, keď počuje známy jazyk, či známy spev. Poklonili sme sa ostatkom sv. Nikolaja a vybrali sa na populky mestom. A veru, bolo čo obdivovať. Nádherne, úzke a historické uličky nás lákali svojou krásou a my sme nevedeli, ktorou sa skôr vydať. Kráčajúc typickými talianskymi uličkami, presne takými, ako ich poznáme z filmu, uvedomovali sme si, že to, čo bolo iba našim snom, sa práve stalo realitou. Čím viac sme spoznávali krásy mesta, tým viac sme si ho obľúbili. Okrem najznámejšej baziliky *San Nicolla* sa tu nachádza druhá známa bazilika - *San Sabino* z 13. storočia. V krypte tejto baziliky sa nachádza archeologické múzeum, kde sme mohli vidieť pôvodný, kedysi byzantský chrám, ktorý bol v roku 1156 zničený. Na jeho základoch dnes stojí samotná bazilika. Okrem týchto najznámejších miest sme navštívili hrad *Castello Svevo di Bari*, ktorý v sebe ukrýva historické bohatstvo. Jeho minulosť je taktiež spojená s byzantským obdobím. Neobišli sme ani múzeum sv. Nikolaja, v ktorom je uložený originálny pergamen s menami 62 námorníkov, ktorí preniesli ostatky sv. Nikolaja z mesta Mir do mes-

ta Bari v r. 1175. Taktiež sme našli kúsok slovenskej domoviny na ruskom podvorí, okúsili pravé talianske špagety, pizzu a víno, spoznali miestnych ľudí, ktorí nás milo prekvapili svojou dobrosrdečnosťou, štedrosťou, pokojom, nenáhlením sa. V neposlednom rade musíme spomenúť aj more, pri ktorom sme zažili ďalšie príjemné chvíle.

SLÁVA BOHU ZA VŠETKO!

Po týždni v tomto čarovnom mesiaci sme si ho natoľko obľúbili, až sa nám nechcelo odchádzať. No napriek tomu sme plní radosti a nových krásnych zážitkov, ďakujúc Bohu a sv. Nikolajovi, sedeli v lietadle a z výšky sa lúčili s mestom Bari, ktoré sa pomaly vzdialilo, až bolo vidno len nekonečné more...

P.S. Nenechajte sa odradiť, znechutiť alebo odstrašiť dnešnou situáciou, ktorá sťažila cestovanie. Ak konáme všetko s rozumom a Božou pomocou – funguje to. Všetko sa dá, ak človek chce. A ak chce aj Boh, dá sa aj to, čo človeku pripadá nemožné! Dovidenia v Bari!

HOSPODINE MŮJ, NEOPŮŠTAJ MA...

Duša, ktorá spoznala Hospodina, už nedokáže žiť bez Neho a akékoľvek maličké vzdialenie sa je pre ňu veľmi duchovne bolestivé. Tak, ako kyslík nemôžeme odlúčiť od človeka, pretože by zahynul, tak nemôžeme odlúčiť človeka od Boha. Predsa však je vo svete niekto, kto sa o to celou svojou silou a mocou snaží. Je ním diabol, ktorého každodennou prácou je odlúčiť človeka od Boha. S pokušeniami od neho bojoval aj samotný Christos na púšti, a čo chceme my?! Hoci sme slabé bytosti, máme Christa, ktorý svojou smrťou a zmŕtvychvstaním zvíťazil nad mocou diabla (nad smrťou) a daroval nám večný život, ktorý nám nikto nemôže vziať a ani ukradnúť. Jedine my sami, ak sa ho zriekneme svojim hriešnym životom, nečiniac pokánie. Preto je dôležité, či sme účastníkmi večného života alebo nie sme.

Kedy sme účastníkmi večného života? Sme nimi vtedy, keď žijeme cirkevný život, navštevujeme chrám, prijímame sväté Tajiny a takisto, keď náš život je v súlade so svätým Evanjeliom a Božími zákonmi a naša viera je skutočná a pravá.

Kedy teda nie sme účastníkmi večného života? Nie sme nimi vtedy, keď nežijeme cirkevný život, nenavštevujeme chrám, neprijímame sväté Tajiny, náš život nie je v súlade so svätým Evanjeliom a Božími zákonmi a keď naša viera je povrchná, nemá žiac život, ktorým je Christos. Mali by sme častejšie kontrolovať svoj život v Christovi, či je v ňom ovocie dobra a lásky alebo zla, nenávisť a zloby.

Prečítajme si teraz poučnú kázeň protojereja Dimitrija Smirnova, ktorý nedávno zomrel a ktorého pozná nespočetné množstvo pravoslávnych veriacich.

„Tri roky Spasiteľ kázal a oni nič nechápali. Tak aj mnoho ľudí počúva slovo Božie, nie tri roky, ale štyridsať alebo päťdesiat rokov a ničomu nerozumejú. Je to ako hádzanie hrášku o stenu. Prečo sa v každom chráme pravidelne číta Evanjelium a do človeka nič nevchádza? Pretože v ňom nie je blahodatný život, do jeho srdca nevošiel Duch Utešiteľ, ktorý učí všetku pravdu. Hľa, kde je problém: človek žije obyčajným svetským životom, chodí do chrámu ako do klubu. Preto sa v ňom nekoná proces obnovy, nijaké priblíženie sa k Bohu, poznanie Boha, očistenie od hriechu. Mária Egypťská do chrámu nechodila a iba dvakrát pred smrťou prijala sväté Tajiny. Hľa, to bol jej život. Jednoducho zanechala všetko a s dvoma kúskami chleba odišla do púšte. Keď sa tam priblížila k svojmu poslednému „riadku“, začala chodiť po vode a vedela naspamäť Sväté Písmo, hoci bola negramotná a nevedela čítať. Sám Hospodin ju osvietil Svätým Duchom. Apoštol Pavol taktiež nikdy v živote nečítal Evanjelium, pretože vtedy ešte nebolo napísané, a ani u jedného apoštola sa ničomu neučil. No Hospodin sa mu zjavil po ceste do Damasku a dal mu blahodať Svätého Ducha, ktorá ho všetkému naučila. A my, ako slepé mačiatka, chodíme po svete a snažíme sa žiť podľa svetských zákonov. Náš život je plný frustrácie a nedarí sa nám v ničom duchovnom, pretože v nás nie je blahodať. Svätý Serafim Sarovský hovoril, že cieľom kresťanského života je získanie blahodate Svätého Ducha. A apoštol píše: „Kto nemá Christovho Ducha, ten nie je Jeho.“ A načo potom stojíme na bohoslužbe a unavujeme nohy? Je to zbytočné, vôbec nám to neprinesie žiaden úžitok. Je nevyhnutné, aby každá návšteva chrámu a každý prežitý deň v ňom bol ďalším krokom k Bohu.“

Preto musíme byť veľmi pozorní, sledovať náš život a neustále ho porovnávať s Evanjeliom. My, súčasní kresťania, nie sme ako dávni kresťania, ktorí sa vo všetkom riadili svätým Evanjeliom, a tak ich Boh žehnal a dával silu znášať i tie najťažšie časy. My sa nechávame ovplyvňovať štátom, ktorý riadi náš duchovný život. Už takmer dva roky máme na Slovensku krízu zapríčinenú koronavírusom, ktorá nielen pripravila našu krajinu o množstvo ľudí, ktorí podľahli tejto chorobe, ale pripravila aj tisíce obyvateľov našej krajiny o Christa, ktorého mnohí z nás zapredali tým, že sa Ho zriekli. Áno, je to ostro povedané, ale zriekli sme sa Ho. Strach a presvedčenie politických strán, že by sme nemali navštevovať chrám a prijímať sväté Tajiny, lebo sa nimi nakazíme, nás natoľko odvedli od Christa, že sme tým začali ospravedlňovať našu absenciu v chráme. Kde sme sa to dostali?! Svedčí takýto postoj k Cirkvi o kresťanstve, o viere? Zďaleka nie. Môžeme povedať, že sme pred koronakrízou boli skutočnými kresťanmi?! Nie, neboli! Lebo ak by sme nimi boli, všetko to, čo sa odohrávalo za predošlý rok a pol, by sme prijali ako Božiu vôľu a nezriekli sa Christa kvôli strachu a obáv o svoj život. Nech nám milostivý Boh pomáha, aby sme mohli byť účastníkmi večnej radosti v Božom Kráľovstve.

„OTČE NÁŠ“ SPOLOČNE S DEŤMI

Keď rodičia žijú spolu so svojimi deťmi, majú jedinečnú možnosť učiť dieťa modlitby v čase modlitby. Otče náš opakujeme ráno, večer, aspoň raz pred jedlom, teda minimálne trikrát denne, každý deň, týždeň, mesiac za mesiacom – tak sa Hospodinovu modlitbu dieťa určite raz naučí naspamäť. Keď nie v troch, tak v piatich rokoch. Raz sa ju naučí.

Stáva sa, že dieťa od mala vyrastá v cirkevnom prostredí a rýchlo sa naučí modlitbu - pieseň naspamäť, no v skutočnosti sú to preňho vzájomne nespojené, nepochopené obrazy – hieroglyfy. V takom prípade, keď sa modlíme, nespievame Otče náš, no určíme jedného, napríklad 6-7 ročného Janka, aby modlitbu prečítal. Janko, ktorý doma i v chráme túto modlitbu spieval, zrazu akoby neistým, nie svojim hlasom, zakoktavajúc sa, nevie ďalej pokračovať. Pre neho i pre rodičov je to signál, že v skutočnosti dieťa modlitbu nevie. No nič sa nedeje, jednoducho mu našepkávame pokračovanie každej nasledujúcej frázy. V žiadnom prípade ho nehrešíme, on sám všetko pochopil, sám je prekvapený a smutný. Nasledujúci raz počas modlitieb znovu dáme dieťaťu modlitebnú knižku a poprosíme ho, aby modlitbu prečítalo.

Alebo napríklad pravidelne pri ranných modlitbách určíme Janka, aby čítal Otče náš a v ostatných prípadoch ju spievame spoločne. Tak sa Janko modlitbu za týždeň naučí.

Existuje ešte jeden spôsob, ako upriamiť pozornosť na slová modlitby – navrhnúť dieťaťu, aby si napísalo jej text. Možno si spoločne vyrobiť jeho vlastnú modlitebnú knižku. Nakreslíme v nej pekné okraje, každú modlitbu začneme písať ozdobným písmenom, atď.

Alebo si dieťa môže napísať Otče náš na papierový plagátik, vygravírovať do preglejky, ozdobiť rámkom z prírodného materiálu či plastelíny. Tento plagátik potom môžeme umiestniť k domácejmu ikonostasu, či jednoducho zavesiť na viditeľné

miesto, podarovať babke, krstnému. Akokoľvek, no tento výtvor dokáže upriamiť detskú pozornosť na slová modlitby, vydeliť tieto slová z celkového, naspamäť známeho a dovedna ziateho textu.

Nedokážu deti pochopiť význam modlitieb?

Modliť sa, hovoriť slová modlitby je možné a potrebné aj napriek tomu, že nerozumieme dobre ich významu. O tom hovorí napríklad sv. Ján Zlatoústy, ktorý vyzýva otca rodiny, aby učil ženu a deti spievať žalmy a aj sám tak konal: *„Aj keby si nechápal silu slov, uč aspoň ústa, aby ich hovorili. Jazyk sa posväčuje tými slovami, keď sú vyrieknuté snaživo. Keď získame taký návyk, nevzdáme sa tejto krásnej činnosti.“*

Teda, zdá sa, že spočiatku postačí usilovnosť, horlivosť. Postupne sa domácnosť posväčuje modlitbou. Tým viac sa to týka modlitby Otče náš, ktorej slová sú nám dané samým Christom. Tak posväčujeme doslova Božím slovom samých seba, svoje deti a celý náš dom.

Rovnako sa to týka detí. Maličké mnohému nerozumejú a aj keď sú nám dávané ako príklad, že môžu byť čisté srdcom, no aj tak nechápu slová Svätého Písma tak, ako ich cháпали veľkí askéti a teológovia. Napriek tomu, dvoj - či päťročné deti, ktoré sa ledva naučili svoje priezvisko, ktoré nevedia svoju adresu, pre ktoré fráza *„ostávi nám dólhi náša“* nič neznamená, vedia zopakovať slová modlitby, vedia ju spievať spolu s rodičmi, spolu s národom v chráme. A tento spev, toto opakovanie, nie je nezmyselné, banálne, nie je to hra, ale dôležitý moment ich duchovného života. Novomučeník Vladimír, metropolita kyjevský a haličský, takto nabádal denne sa modliť spoločne s malými, „ničomu nerozumejúcimi“ deťmi: *„Dietã nebude chápat' význam každej modlitby, no to nie je potrebné. Ak si ešte nevie spraviť jasný obraz o Bohu, v krajnom prípade je v ňom cítenie Boha.“*

Teda, aj „nechápaní“ človek môže a má sa modliť, hoci len ústami. Absencia porozumenia nie je prekážkou k modlitbe, k štúdiu Svätého Písma. No pritom je nevyhnutné snažiť sa pri prvej možnosti pochopiť, naučiť významovú a teoretickú stránku. Netreba na začiatku poriadne porozumieť, a potom sa modliť, no hneď sa začať modliť, a pritom sa paralelne snažiť porozumieť.

Svätý Vladimír Bohojavľenský tiež prizýva najprv sa modliť spoločne s dieťaťom, a potom mu vysvetľovať obsah modlitieb: *„Pri učení modlitieb zbožný, úprimný materinský cit ju nezradí a napovie, čo deťom z týchto modlitieb vysvetlí.“*

Je to veľmi vážna vec: naučiť deti slová modlitby, spraviť z nich slová rodne, svoje, urobiť tieto slová účastnými každého dňa v našej domácnosti a pri tom sa naučiť, osvojiť si (o-svojiť, urobiť „svojím“) obsah modlitby.

Ako sa konkrétne učiť modlitbu Otče náš s deťmi, či všeobecne sa s deťmi učiť, to závisí od samotných rodičov. Od toho, na čo sú usposobení, na čo sú zvyknutí, ako trávajú s deťmi čas, ako prebieha komunikácia s jednotlivým dieťaťom. V ďalšom čísle ponúkne jeden z možných spôsobov.

Spracované podľa <https://pravoslavie.ru/116024.html>

Jaroslava Žáková

SOM DOSPELÝ

(*pokračovanie*) Vnútornú slobodu nemôže nikto človeku zobrať. Ani rodičia, ani učitelia, ani polícia, ani mučitelia, a čo je najúžasnejšie, dokonca ani Boh nemôže človeku túto slobodu odňať. To je tiež odpoveďou na otázku, prečo sú na svete vojny. Často sa ľudia pýtajú: „Prečo váš dobrý Boh nemôže zakázať vojny?“ Zakázať môže, ale čo z toho. Ak sa začne vojna a všetky pušky sa zlomia, ľudia si vezmú guľomety, ak sa aj tie zlomia, vezmú si samopaly, ak aj tie sa zlomia, potom si vezmú nože, až sa nakoniec začnú mlátiť holými rukami. Nenávisť, závisť a neprajnosť v ľudskom srdci Boh násilne, bez vôle človeka, zničiť nemôže.

Rozdiel medzi vonkajšou a vnútornou slobodou si môžeme ukázať na jednom príklade. Predstavte si dvoch nakreslených panáčikov. Jeden sa môže hýbať a ísť, kam chce, a druhý nie. Tu je samozrejme jasné, ktorý z nich je slobodný. A teraz si situáciu trošku upravíme. Títo dvaja panáčikovia stoja na streche vysokého domu. Prvý z nich má zviazané oči a nevie, že sa nachádza na streche. Druhý má oči otvorené, všetko vidí a vníma. Ktorý z nich je teraz slobodnejší? Všimnite si však, ako sa správajú. Druhý má síce otvorené oči, ale pohybuje sa veľmi opatrne a pomaly, pretože si uvedomuje nebezpečnosť celej situácie – jeho pohyb je obmedzený. Mohli by sme teda povedať, že nie je slobodný. Avšak všetci sa zhodneme, že napriek tomu je stále slobodnejší ako človek so zviazanými očami. Prečo? Prvý človek, ktorý má zviazané oči, sa môže hýbať ako chce, ale táto vonkajšia sloboda ho v priebehu niekoľkých sekúnd môže priviesť do záhuby a z jeho slobody nezostane nič.

Zapamätajte si to! Vonkajšia sloboda (s heslom „robím si, čo chcem“) veľmi rýchlo privádza k úplnej strate slobody. „Som dospelý,“ povie si 15-ročný chlapec, „ja už môžem piť a fajčiť, nikto mi to nemôže zakázať!“ Takýmto tempom sa z neho už v osemnástich rokoch stáva alkoholik, ktorý hovorí: „Ja som slobodný človek, keď chcem, pijem, keď nechcem, nepijem.“ Problém je ale v tom, že teraz už chce piť stále. Chlapec už stratil slobodu, pretože nemôže nechcieť! Nemyslíte si predsa, že narkoman je slobodný človek. Síce nie je zviazaný lanami a nemá ruky v putách, ale jeho duša je zviazaná hriешnou vášňou. Všetky jeho túžby sú nasmerované iba na jedno – dať si ďalšiu dávku. A takáto nesloboda je horšia než akékoľvek väzenie.

Mladý chlapec si napríklad povie: „Čo mi bráni mať intímny styk s mojím dievčaťom? Sme predsa dospelí!“ Čo mu bráni? To, že po intímnom styku už obaja nebudú slobodní. Ich city, vôľa a rozum sa zmenia a vôbec nebudú nasmerované na ich vnútorný svet, ale na uspokojovanie svojich telesných túžob.

Zroj: I. Šugajev: Odin raz na vsju žizň (azbyka.ru)

Foto: pngfind.com

Preložila: Jana Kapraľová

Zo známeho rockera pravoslávny mních na misii v Sierra Leone O. Themistocles Adamopoulo

Bývalý ateista a austrálska rocková hviezda Themí Adams (Adamopoulos) je dnes pravoslávny kňaz, ktorý stojí na čele apoštolskej misie pravoslávnej cirkvi v africkej Sierra Leone, ktorá je zasiahnutá ebolou. Hoci otec Themí mohol utiecť z krajiny, aby sa vyhol novej infekcii vírusom, ako to už urobili iní zamestnanci mimovládnych organizácií, rozhodol sa zostať a ujať sa svojej povinnosti voči blížnemu. Ako môže byť ľudská bytosť šťastná, keď vie, že niekde trpia milióny ľudí strašnými a bolestivými chorobami a aj ďalšími ťažkosťami, s ktorými každodenne zápasia? O. Themí, ako ho každý teraz oslovuje, pochádza z rodiny, ktorá vždy pomáhala chudobným. Túžba po pomoci druhým v ňom bola taká silná, že ho to priviedlo k tomu, aby zanechal svoj predchádzajúci životný štýl rockovej hviezdy a našiel skutočné potešenie, ktorým bolo pomáhanie najchudobnejším z chudobných.

Themistocles Adamopoulos (jeho skutočné celé meno) sa narodil v Alexandrii v Egypte, ale vyrastal v austrálskom Melbourne. Kňaz, ktorý teraz žije vo Freetown (Sierra Leone) a ktorý založil komunitu „Paradise 4 Kids“, kedysi zdieľal pódium s Rolling Stones. Ale potom, ako hovorí nižšie, ho našiel „Christos“.

Mladý Themí, ktorý prišiel do Austrálie pred tým, ako sa stal tínedžerom, navštevoval strednú školu v Melbourne. Ako talentovaný študent získal štipendium na univerzite v Melbourne, kde v roku 1964 začal bakalárske vzdelanie. V 60. rokoch sa stal zakladajúcim členom rockovej

skupiny s názvom „The Flies“, ktorá sa stala veľmi populárna v celej Austrálii.

Jeho mladšia a jediná sestra Mary spomína, že Themího fanúšikovia stávali pred ich domom v Melbourne. Jeho matke ich bolo ľúto, a tak ich pohostila domácimi varenými gréckymi jedlami a sladkosťami. :) Mary tiež hovorí o tom, ako predávala osobné veci svojho brata, napríklad ponožky alebo zubné kefky jeho fanúšikom, a tak využila veľkú obchodnú výhodu bratovej slávy. :)

Počas týchto rokenrolových rokov zažil mladý Themí to, čo opisuje ako „mystický“ zážitok a verí, že skutočne videl Christa. Začal hľadať Božiu cestu, ktorá ho nakoniec priviedla do pravoslávnej cirkvi. Štúdium ukončil v USA, kde získal teologické vzdelanie na vysokej škole Svätého Kríža a v Harvarde. Významný kňaz je tiež držiteľom magisterského titulu teológie z *Princeton Divinity School* a doktorátu z Brownovej univerzity.

Na otázku, prečo sa rozhodol začať apoštolskú misiu práve v Sierra Leone, o. Themí odpovedal: „Myslel som si, že by sme mohli začať od dna a pracovať na našej ceste hore.“

O. Themí vedie Svätú pravoslávnu misiu vo Freetown v Sierra Leone, ktorá pozostáva z areálu pre zdravotne postihnutých známeho ako „Waterloo“, základnej školy a učiteľskej školy. Komplex Waterloo bol postavený tak, aby sa pomohol starať o deti zdravotne postihnutých rodičov. Misia poskytuje bývanie pre zdravotne postihnutých a ich rodiny, studne s pitnou vodou, čistenie a pestovanie ovocia a zeleniny. V areáli sa nachádza aj lekárska klinika a malá škola.

Od svojho vzniku bola misionárska činnosť o. Themího v Sierra Leone mimoriadne náročná – problémy zotavovania sa z ničivej občianskej vojny, chudoby a nevedomosti znásobovala veľká zdravotná kríza. Napriek prosbám mnohých jeho priateľov, ktorí ho vyzývali, aby opustil Sierru Leone a hľadal bezpečie v Austrálii, kňaz zostal a povedal: „*Náš Hospodin, Isus Christos učil, že pastier od stáda neuteká, keď sa blíži nebezpečenstvo alebo nepriateľ, ale zostáva chrániť ovce.*“

Okrem charitatívnej práce sa o. Themí venuje aj pravoslávnej misii. Pravidelne slúži bohoslužby, rozpráva o Bohu, učí o viere a robí mnoho iného. Na mieste jeho pôsobenia teraz stoja tri pravoslávnej chrámy. Otec tiež založil Domov sv. Jamesa (Jakuba) pre siroty, kde je teraz okolo 20 detí. V porovnaní s prvou Litur-

giou, ktorú tam otec slúžil, kedy doslova jednému z domácich zaplatil, aby prišiel na Liturgiu a spieval, sa situácia zmenila natoľko, že dnes pravoslávie na tomto mieste prekvitá. Z domácich sú vysvätení kňazi a diakoni, slúži sa tam každý deň večerňa, počas ktorej sa o. Themí poučným slovom prihovára k veriacim. O jeho misii sa môžete dozvedieť viac aj vďaka internetu. Jeho stránka funguje napríklad aj na Facebooku pod názvom *Paradise 4 Kids*, kde o. Themí zverejňuje videá a rôzne novinky. Okrem vyššie spomenutého, o. Themí založil pre deti futbalový tím s názvom Orthodox FC. Jeho práca je skutočne obdivuhodná. A pred pár rokmi sa k nemu dokonca pridala aj jeho sestra Mary, ktorá mu so všetkým rada pomáha.

V Anglicku sa pravoslávni mladí každoročne schádzajú a v čase leta sa v malej skupine vydávajú na pomoc do Sierra Leone. Je to veľká škola života a mnoho z nich sa po príchode zo šoku dlho spamätáva. Prichádzajú ako „noví ľudia“, pretože videli a zažili chudobu a prehodnotili svoje životné priority. U nás v Birminghame je človek, ktorý tieto cesty organizuje, a je v blízkom kontakte s o. Themím.

Zdroj: Rock Star Turned Greek Priest Fights Ebola In Sierra Leone (greekreporter.com)

Tatiana Vasiliou

ZO SLOVANSKEJ LEGENDY O SV. VÁCLAVOVI

Hľa, teraz sa naplnilo prorocké slovo, ktoré povedal sám náš Hospodin Isus Christos: Prihodi sa zaiste v posledných dňoch, a tie, ako sa domnievame, sú práve teraz, povstane brat proti bratovi svojmu a syn proti otcovi svojmu, a človeku budú jeho domáci nepriateľmi. Lebo ľudia budú k sebe nemilosrdní, ale Boh odplatí im podľa skutkov ich. Bol jeden knieža v Čechách menom Vratislav a jeho žena sa volala Drahomíra. Narodil sa im prvorodený syn a dali mu meno Václav. V chráme svätej Márie bola bohoslužba, a potom biskup vzal chlapca a postavil ho na roh pred oltárom a požehnal ho slovami: „*Hospodine, Bože, požehnaj tohto chlapca, ako si požehnal všetkých svojich spravodlivých.*“ Preto sa domnievame, že chlapec požehnaním tohto biskupa a jeho zbožnými modlitbami začal rásť, chránený milosťou Božou. Jeho babka Ľudmila dala ho kňazovi, pod ktorého vedením sa učil zo slovanských kníh a on si dobre osvojil ich zmysel. Vratislav ho potom poslal do Budče, tam sa chlapec začal učiť z kníh latinských a osvojil si ich.

Aj spyšneli mužovia českí, ved' knieža ich bol ešte mladý, a diabol vnukol im do srdca skôr, ako do srdca Judášovi, zradcovi Hospodina, aby povstali proti svojmu pánovi Václavovi ako Židia proti Christovi. Lebo je napísané, že každý, kto povstáva proti svojmu pánovi, podobný je Judášovi. Tí teda nahovorili Boleslavovi: „*Brat Václav ťa chce zabiť a dohodol sa o tom so svojou matkou a so svojimi mužmi.*“ Tí zlí psi aj Václava predtým naviedli, aby vyhnal svoju matku bez viny, ale Václav bol si vedomý toho, čo je to bázeň Božia, a zľakol sa slov, ktoré hovoria: „*Cti otca svojho i matku svoju a milovať budeš svojho blížneho ako seba samého.*“ Aby splnil všetku spravodlivosť Božiu, priviedol svoju matku naspäť, veľmi sa kajal a s plačom hovoril: „*Hospodine, Bože, nepočítaj mi to za hriech.*“ A pripomínal si tiež slovo proroka Dávida, ktorý povedal: „*Na hriech mojej mladosti a z mojej nevedomosti si nespomeň, Hospodine.*“ Kajal sa teda a ctil svoju matku, ona potom sa radovala z jeho viery a z dobra, ktoré konal. Lebo nielenže chudobným, biednym a pocestným a mnohým iným preukazoval milosrdenstvo, ako sme vyššie spomenuli, ale vykupoval aj tých, ktorí boli predaní do otroctva. Na všetkých hradoch vystaval chrámy veľmi krásne a v nich sa postaral veľkolepo o služobníkov Božích z mnohých národov, ktorí tam konali bohoslužby dňom i nocou podľa ustanovenia Božieho a jeho služobníka Václava. Ako mu Boh vložil do srdca, vystaval chrám svätého Víta.

Boleslavovi však, bratovi jeho, ktorý bol proti nemu poštvaný, zasial diabol zlobu do srdca, aby ho zabil, a tak nebola spasená jeho duša na veky. Keď sa priblížil deň svätého Jimrama, ktorému bol svätý Václav zbožne oddaný a veselil sa v ten deň, tí zlí psi pozvali Boleslava a mali s ním diabolskú poradu o jeho bratovi Václavovi, ako kedysi Židia o našom Hospodinovi Isusovi Christovi. Kedykoľvek sa niekde oslavovalo posvätenie chrámu, jazdieval Václav do všetkých chrámov. Aj vošiel do hradu Boleslava v nedeľu na sviatok Kozmu a Damiána. Keď si vypočul bohoslužbu, chystal sa vrátiť domov do Prahy. Ale Boleslav ho zadržal s podlým úmyslom a povedal mu: „*Prečo odchádzaš, brat? Ved' máme aj zdravý nápoj.*“ On teda neodmietol brata, ale vysadol na koňa a zahájil hru so svojou družinou na hrade Boleslavovom. A tu sa domnievam, že mu povedali: „*Brat Boleslav ťa chce zabiť.*“ Ale on tomu ne-

veril a zveril to Bohu. Keď nastala noc, zhromaždili sa tí zlí psi na dvorci jedného z vrahov, zavolali Boleslava a s ním sa uzniesli na onom diabolskom zámere proti jeho bratovi. Lebo ako sa kedysi Židia zhromaždili a svedčili proti Christovi, tak sa títo zlí psi zišli a radili, ako by svojho pána, knieža Václava, zavraždili. Aj povedali: „*Až pôjde na rannú, vtedy si naň počkáme.*“

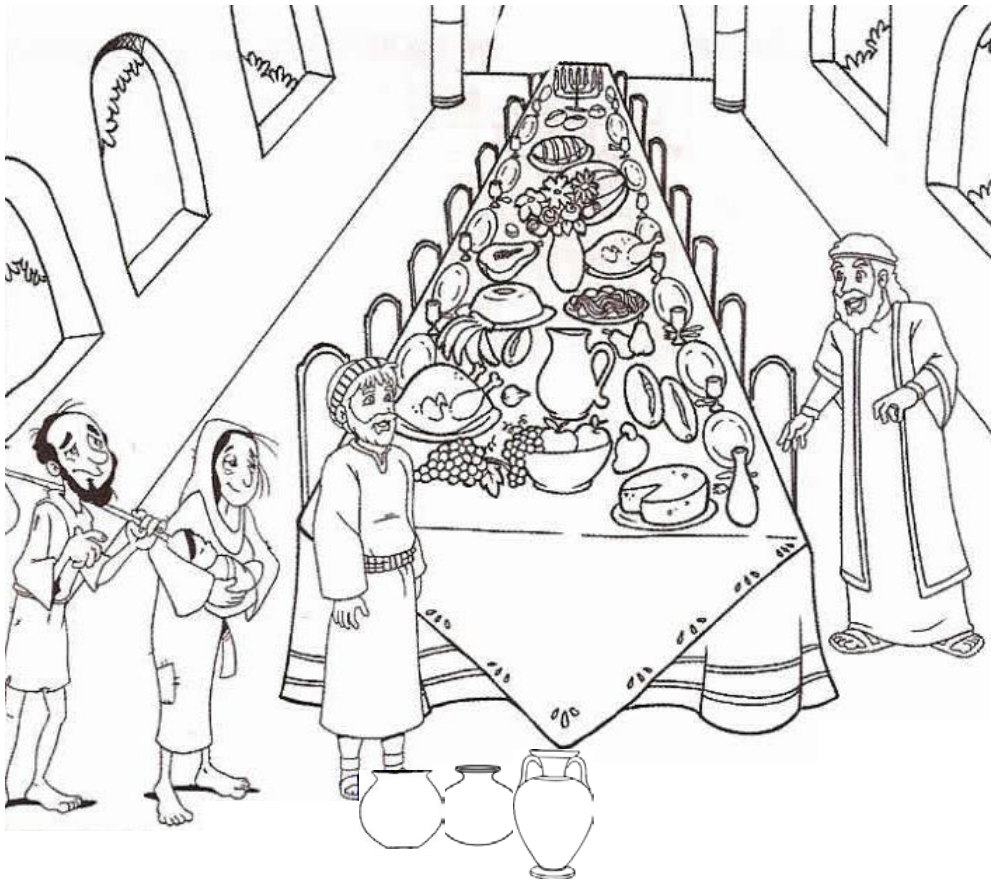
Zavčas rána zvonili na rannú bohoslužbu. Akonáhle Václav počul zvon, povedal: „*Vďaka Tebe, Hospodine, že si mi dal dočkať sa tohto rána.*“ I vstal a šiel na rannú. Hneď v bráne ho dostihol Boleslav. Václav sa na neho pozrel a povedal: „*Brat, včera si nám dobre poslúžil.*“ K uchu Boleslavovmu sa naklonil diabol a skazil jeho srdce, a tak mu odpovedal: „*Teraz ti chcem lepšie poslúžiť.*“ Po týchto slovách udel ho mečom po hlave. Václav sa obrátil k nemu a povedal: „*Čo ti to napadlo, brat?*“ A po tých slovách ho uchopil a zrazil na zem. Tu pribehol akýsi Tuza a udel Václava do ruky. Ten, poranený na ruke, pustil brata a bežal do chrámu. Tu dvaja diabli – Tira a Česta, zabili ho v bráne chrámovej. Potom priskočil Hněvsa a prebodol mu bok mečom. Václav ihneď vypustil svoju dušu so slovami: „*Do Tvojich rúk, Hospodine, vkladám svojho ducha.*“ V tom hrade zabili aj akéhosi Mstinu, urodzeného muža Václava, ostatných potom hnali do Prahy, niektorých povraždili a ďalší sa rozprchli po zemi. Aj nemluvnatá kvôli nemu povraždili. Mnohé ženy vydali za iných mužov, služobníkov Božích vyhнали a mnoho ďalšieho zla napáchali. Tira potom povedal Boleslavovi: „*Podíme a zabíme tiež aj vašu matku.*“ Boleslav však povedal: „*Nemá kam utiecť, dokým sa neporátame s ostatnými.*“ I odišli a nechali Václava rozsekaného a neuprataného.

Jeden kňaz menom Krastěj vzal a položil telo Václava pred chrámom a prikrýl ho plachtou. Akonáhle počula matka, že jej syn bol zavraždený, prišla a hľadala ho. Keď ho zbadala, s plačom padla na jeho srdce a pozbierala všetky údy jeho tela. Neodvážila sa však ich odniesť k sebe domov, ale umyla ich a obliekla v príbytku kňaza, a potom ich zanesla do chrámu. Keďže sa bála, že bude zavraždená, utiekla do Charvátu, takže Boleslav ju tu už nezastihol. I povolal jedného kňaza menom Pavla, aby vykonal modlitbu nad telom Václavovým. Pochovali potom úctyhodné telo Václava, dobrého a spravodlivého ctiteľa Božieho a milovníka Christovho, duša potom jeho odišla k Bohu, ktorému slúžil so zbožnosťou a bázňou. Krv jeho však po tri dni nechcela vsiaknuť do zeme. Až tretí deň, ako všetci videli, krv jeho sa stratila a vzišla v chráme nad ním, takže sa všetci divili. Knieža Václav bol zabitý 28. dňa v mesiaci september. Boh udelil pokoj jeho duši na mieste večného odpočinku so všetkými spravodlivými, aj s tými, ktorí kvôli nemu boli zavraždení, hoci boli nevinní. Boh však nenechal svojich vyvolených na posmech neveriacim, ale vzhliadol na nich svojim milosrdenstvom veriacich a obrátil ich kamenné srdcia k pokániu a priznaniu hriechov. Tak aj Boleslav sa rozpamätal, aký veľký hriech spáchal, modlil sa k Bohu a všetkým jeho svätým a preniesol telo svojho brata, spravodlivého muža Václava, do Prahy a povedal: „*Zhrešil som a svojho hriechu som si vedomý.*“ Uložili ho v chráme svätého Víta po pravej strane oltára dvanástich apoštolov, ako si sám určil pri stavbe chrámu. Bolo potom prenesené telo kniežaťa Václava na 4. deň mesiaca marec...

Zdroj: Peter Ratkoš - Pramene k dejinám Veľkej Moravy. (*Krátené*)
Dávid Horváth

OVĚČKA 8

VELKÁ SLÁVNOST

VELKÁ SLÁVNOST

Jedného dňa pozval Isusa na večeru významný farizej. Bolo tam veľa bohatých a úspešných ľudí. Isus im rozpovedal tento príbeh:

Istý človek pripravil veľkú večeru a pozval mnohých ľudí. Keď nadišla hodina večere, poslal svojho sluhu, aby povedal pozvaným: „Pod' te, už je všetko pripravené.“

Zrazu sa začali všetci vyhovárať. Prvý mu povedal: „Kúpil som pole a musím si ho ísť pozrieť. Prosím ťa, ospravedlň ma!“ Druhý povedal: „Kúpil som päť záprahov volov a idem ich vyskúšať. Prosím ťa, ospravedlň ma!“ Iný povedal: „Práve som sa oženil, nemôžem prísť.“ Vtedy sa pán rozhneval a povedal svojmu sluhovi: „Vyjdi rýchle na námestia a do ulíc mesta a prived' sem chudobných a mrzákov, slepých a chromých!“ A sluha hlásil: „Pane, stalo sa, ako si rozkázal, a ešte je miesto.“ Tu pán povedal sluhovi: „Vyjdi na cesty k ohradám a donúť vojsť všetkých, aby sa naplnil dom. Lebo hovorím vám, že ani jeden z tamtých mužov, ktorí boli pozvaní, neokúsi moju večeru.“

VYSVETLENIE PODOBENSTVA

Potom sa Isus obrátil k hostiteľovi a povedal mu: „Ty si dnes pozval svojich bohatých priateľov a susedov. Rozpovedal som vám tento príbeh, aby som vám ukázal, že Boh žehná tých, ktorí pozývajú chudobných, chromých a slepých. Títo ľudia sa vám nemajú čím odplatiť. Ale Boh vás veľkoryso odmení.“

ā ā	a
б б	b
в в	v
г г	h
д д	d
ѣ ѣ е	e, je
ж ж	ž
ѕ ѕ	z
з з	z
ї ї	i, ji (j)
і ї	i, ji
к к	k
л л	l
м м	m
н н	n
о о	o
п п	p
р р	r
с с	s
т т	t
у у ѣ, ѣ	u
ф ф	f
х х	ch
ѡ ѡ ѣ ѣ	o, ó
ѣ ѣ ѣ ѣ	ot
ц ц	c
ч ч	č
ш ш	š
щ щ	šč
ъ	-
ы	ruské y, poľské y
ь	-
ѣ ѣ	i
ію ію	ju
її ії	ja
їа іа	ja, a
їс іс	ks
ψ ψ	ps
θ ρ ρ	f, t
ѣ ѣ	i(y), v, j

Učíme sa čítať a rozumieť CIRKEVNOSLOVANSKÉMU JAZYKU (CYRILIKE)

- Prečítaj si citát z Biblie a nauč sa ho naspamäť.

ΓΓΆΓΩ ΑΠΛΑ ΠΑΥΛΑ

Πέρκοε ποελάητε κε κορίνθωνων

ΓΛΑΒΆ Ε

Но іакоже єсть пісано: іхже око не вїдїте, і
ухо не слыша, і на сєрдце челоуѣкє не
взыдоша, іаже оуготова вїх любящымз єго.

*Ale ako je napísané: Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo,
ani do ľudského srdca nevstúpilo,
čo Boh pripravil tým, ktorí Ho milujú.*

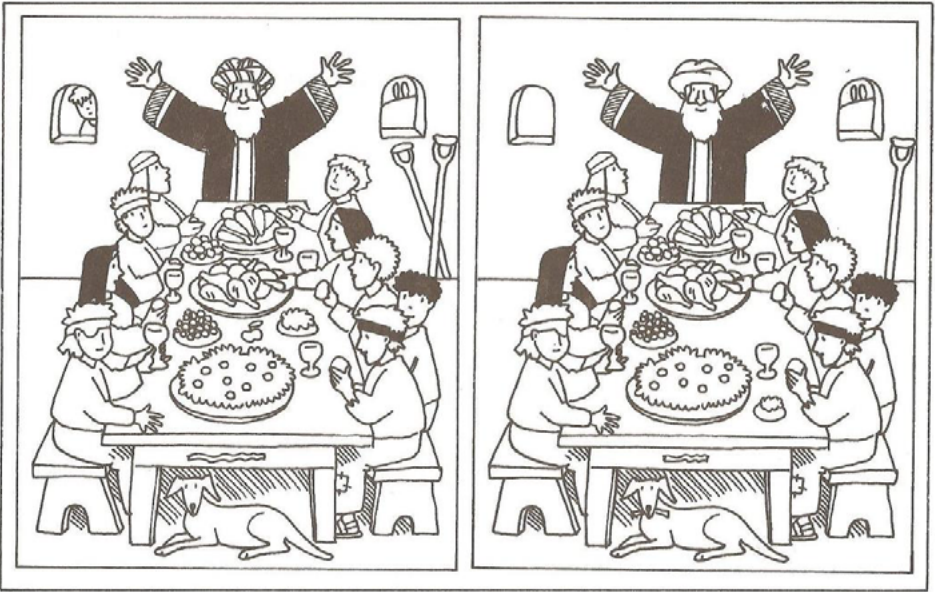
PRVÝ LIST KORINŤANOM 2,9

Pane, ďakujem Ti
za prísľub neba, ktoré
bude ako uskutočnený
sen. Za nádherné veci,
ktoré tam uvidím,
ale hlavne za to,
že budem s Tebou.

Úlohy pre škôkarov

- Nájdi rozdiely medzi obrázkami a zakrúžkuj ich.

- „Pod’te, už je všetko pripravené!“ povedal hostiteľ.
Spoj čiarou tri veci tak, ako nasledujú, aby vznikol hotový produkt.

- Ktorý z týchto mužov prijal pozvanie na hostinu? Na čo sa vyhovárali ostatní? Zisti to pomocou bludiska, dopíš správne čísla a vyfarbi bublinku muža, ktorý prijal pozvanie.

a

b

c

d

a b c d

1

2

3

4

- Na hostinu chodíme pekne oblečení a upravení. Nakresli do okienka slušné oblečenie, vhodné na oslavu a do druhého okienka nevhodné.

VHODNÉ OBLEČENIE

NEVHODNÉ OBLEČENIE

Úlohy pre školákov

I naplnila sa svadobná sieň hosťami. Keď však vošiel kráľ, aby si pozrel hostí, uvidel tam človeka neoblečeného do svadobného odevu. I hovorí mu:

„Priateľu, ako si sem vošiel bez svadobného odevu?“ On však onemel.

Vtedy kráľ povedal sluhom: „Zviažte mu nohy aj ruky, vezmite ho a vyhod'te do vonkajšej tmy; tam bude plač a škrípanie zubami.

_____ ,
_____ .“

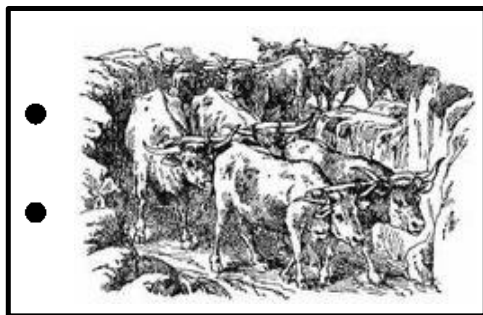
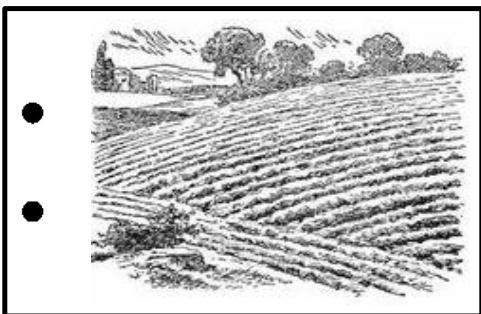
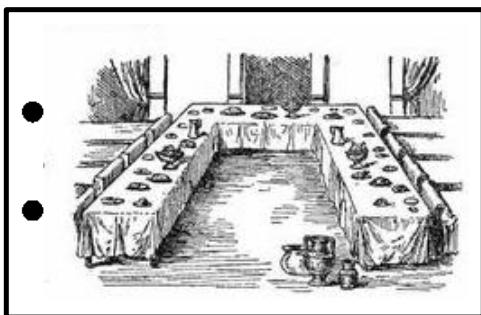
- Doplň slabiky do správnych rámečkov a chýbajúce slová z Evanjelia podľa Matúša (22,14) vpiš na voľné riadky.

MNO HO LEBO LA JE VO PO

MÁ LO NÝCH NÝCH ALE VYVO LE

Snažme sa preto zaodiť do svadobného odevu aj my.
To znamená do odevu lásky, dobrých skutkov a pokánia.

- Prefot' si túto stranu, vystrihni obrázky a spoj si ich spinkovačom do mini-knižky. Na obálku napíš nadpis a ozdob si ju. Podľa obrázkov prerozprávaj toto podobenstvo svojim blízkym.

SÚŤAŽ

Úloha pre škôlkarov

Vypracovanie
pošli do 20.8.2021
na e-mail:
ovecka.istina@gmail.com
Napiš svoje meno, vek,
adresu a cirkevnú obec.

Prezri si obrázky. Na ktorom z týchto troch obrázkov sú ľudia, ktorí prijali pozvanie na hostinu? Správny obrázok vyfarbi.

Úloha pre školákov

Vyrieš slovnú úlohu.

Na oslavu prišli 2 otcovia, 2 matky, 2 synovia, 1 dcéra, 2 ženatí muži,
2 vydaté ženy, 1 sestra, 1 brat, 1 svokor, 1 svokra, 1 dedko, 1 babka,
1 nevesta, 2 vnúčatá. Koľko tam bolo ľudí?

NA OSLAVU _____.

Výhercovia súťaže za júl:

Škôlkari: Larisa (7) PCO Zbudská Belá, Pavla (8) PCO SNV, Kristína (6) PCO Košice

Školáci: Nikolaj (5) PCO Zbudská Belá, Barbora (3) PCO Košice, Michaela (3) PCO Smolník

pripravila
diakonisa Natália

INTERVIEW S MITR. PROT. MICHALOM BEGOM

...dlhoročným duchovným správcom pravoslávnej cirkevnej obce Medzilaborce, aktuálne na dôchodku. Žije s matuškou Katarínou v Medzilaborciach, v časti Vydraň.

1. Otče, veľmi pekne si spomínate na svoje detstvo. Ako sa formoval Váš duchovný život, Vaša duchovná cesta?

Moje detstvo bolo od malička spojené s chrámom. Bývali sme hneď pri chráme a keďže môj otec bol zvonárom, mal som možnosť prichádzať tam často. Čítal som plynule od 7 rokov, ešte pred nástupom do školy a to i azbuku. V chráme som si otvoril Evanjelium a pomaličky lúštil cirkevnoslovanské texty. Hral som na husliach, veľmi rád som mal duchovný spev a obľuboval som najmä paschálne kanóny. Z kňazov na mňa veľmi zapôsobili o. Peter Kernaševič zo Stakčína, ktorý vyučoval náboženstvo. Ďalším duchovníkom bol o. Jozef Hreha zo Stakčína, vďaka ktorému som sa zoznámil s pravoslávnu cirkvou. Chodievali sme na odpustové slávnosti v česť sviatku Voznesenija Christovho do Osadného, kde otec slúžil, a veľmi sa mi zapísali do srdca jeho kázne. Ešte jedna skúsenosť ma veľmi utvrdila v pravoslávii. Moja spolužiačka mala veľmi chorú mamu na tuberkulózu, a tak jej zavolali kňaza zo Svetlíc, ktorý sa nad ňou pomodlil. Táto žena sa uzdravila a žila ešte 2 roky. Tento jeromonach bol myslím o. Vasilij Ptaščuk. Za dlhé modlitby nič nepožadoval, len trocha zemiakov, čo na mňa veľmi zapôsobilo, a tak sa mi postupne pravoslávie stalo čoraz bližším.

2. Ako si spomínate na svoje štúdiá, otče?

Po ukončení meštianskej školy krátko po 2. svetovej vojne bolo veľmi ťažké študovať, lebo najbližšia stredná škola bola v Humennom - a to ruské gymnázium. Poplatky boli dosť vysoké, takisto internát, čo bolo pre mojich rodičov neúnosné. Chvíľu som preto pracoval na notárskom úrade v Pčolinno ako doručovateľ, čo mi veľmi pomohlo najmä v sociálnej komunikácii s ľuďmi. Odporúčali mi štúdium práva, no moje

smerovanie sa posunulo na štúdium teológie. Dostal som sa do Prahy na pravoslávny seminár. Tu na nás veľmi pekne vplýval vladyka Elevferij. Slúžili sme v chráme sv. Cyrila a Metoda, kde prichádzalo množstvo ľudí. Páčilo sa mi čítať počas bohoslužby na poschodí chrámovej lode, veľmi skoro som začal čítať šestopsalmije a takisto vsenočné bdenia nám dali veľmi veľa. Na seminári sme spali v jednej miestnosti, bolo nás 32 chlapcov. Vladyka Elevferij s nami bežne stoloval, bol pre nás vzorom, dával nám veľký impulz a posilňoval nás denne v našich začiatkoch. Po roku štúdia v Prahe nás potom preložili do Prešova, kde vznikla Pravoslávna bohoslovecká fakulta. Bolo však potrebné urobiť si maturitu, ktorú sme si 2 roky popri štúdiu teológie dokončovali na gymnáziu v Prešove. Moje absolventské teologické práce som vypracoval s názvom Sv. Athanasij Veľký, kde som rozoberal situáciu 1. všeobecného snemu a magisterskú prácu som písal o sv. Cyrilovi a Metodovi. Po ukončení štúdia som hneď dostal farnosť, lebo v tej dobe bolo málo kňazov.

3. Otec Michal, počas 67 rokov kňazskej služby Vám bolo potrebné sa mnoho namáhať na Nive Christovej. Od 18.7.1954 po vysvätení na kňaza ste prešli viacerými farnosťami, no najdlhšie, celkovo 35 rokov, ste pôsobili v PCO Medzilaborce.

Po vysvätení na kňaza som neustále slúžil, málokedy sa stalo, že som mal dovolenku. I keď som si niečo naplánoval, prišiel do toho napríklad pohreb. Pred štyrmi rokmi sa mi kvôli zlomenine nohy a operácii kĺbu zhoršila pohyblivosť, a tak už, žiaľ, nemôžem aktívne slúžiť. Mojou prvou farnosťou bola Lodomirová, potom som pôsobil ako špirituál na Pravoslávnom kňazskom seminári v Prešove. Dňa 1. septembra 1967 som prišiel do Medzilaboriec, kde bola obrovská farnosť. Ročne som pokrstil okolo 80 detí, zosobášil približne 25 párov a vykonal okolo 35 – 45 pohrebných obradov. Počas týždňa som učil v škole náboženstvo, celkovo 16 tried. V Medzilaborciach sme spočiatku slúžili v chráme sv. Vasil'a Veľkého dole v meste. Pred 30 rokmi, kedy chrám prebrali gréckokatolíci, sme si prešli dost ťažkým a nepríjemným obdobím. Celkovo nepríjemnosti medzi cirkvami sa ťažko prežívajú, no dnes je to pre mňa už len spomienka. Keď nám zobrali faru, býval som s rodinou v bytovke a časom sme museli kúpiť dom na účely farskej budovy. Chrám sme opustili vo vynovenom stave a prešli sme do terajšieho horného chrámu Sv. Ducha, kde predtým slúžili gréckokatolíci. Znova sme začali s prácami na tomto chráme. Bolo potrebné zabezpečiť kúrenie a ďalšie potrebné veci, aby sme mohli začať dôstojne slúžiť. Napokon nastalo radostné obdobie, kedy sme začali s maľbou chrámu. Ľudí do chrámu prichádzalo množstvo, najmä na chrámové sviatky v počte okolo tisíc. V našom chráme sa zastavovali i významní ľudia, ako napríklad moskovský patriarcha Alexej, či sýrsky a damaský patriarcha Peter. Postupne sme s Božou pomocou svojpomocne, bez finančnej pomoci štátu, realizovali ďalšie nevyhnutné rekonštrukcie chrámu a založili zbor pri chráme Sv. Ducha. V roku 1994 som stál pri zrode Detského domova sv. Nikolaja v Medzilaborciach a spolupracoval počas jeho začiatkov.

4. Čo Vás dokázalo, otče, posilniť v ťažkých časoch?

Pravdupovediac, ani som nemal čas sa nad tým zamýšľať, pretože povinnosti bolo veľa. Rok 1970 bol pre mňa veľmi ťažký. Znepríjemnila ho v zime menšia havária

autom, nato strata oboch rodičov, moja ťažká choroba a náročná operácia. Ale nebolo to až tak strašné, všetko to prešlo. Chcem len povedať, že nie je všetko zlato, čo sa blyští... Od mnohých ľudí možno dostať i poučenie, i facku. Duchovný otec Michal Kurjatnik bol mojím priateľom, bol veľmi spoľahlivý, spoločne sme slúžili a vždy ma povzbudzoval, že to zvládneme, musíme. Videl som jeho pevnosť, a tak mi bol oporou.

5. Chrám Svätého Ducha - pamätník v Medzilaborciach - je ozajstným klenotom nielen vďaka jeho jedinečnej architektúre, no i vďaka výnimočnému ikonopisu. Otče, mohli by ste nám bližšie priblížiť jeho realizáciu?

V roku 1992 zavítal na Slovensko svetoznámy ikonopisec, pôvodom Grék žijúci v USA – Dimitrios Leusis, ktorého som oslovil a ten sa podujal na ťažkú a zodpovednú prácu zrealizovať kompletnú maľbu celého tohto veľkého chrámu. Táto práca trvala 4 roky. Bolo potrebné vybaviť ubytovanie, zabezpečiť stravu pre ikonopisca s manželkou. Ďalej lešenie a farby na rozpis chrámu. Som veľmi vďačný svojej matuške Kataríne, ktorá mala veľa trpezlivosti pri tom všetkom. Starala sa o ubytovanie, varenie, pranie, pretože sme prijímali i veľa zahraničných návštev. Sme veľmi vďační nášmu kurátorskému zboru, pánovi Vladimírovi Husárovi, pánovi Slávkovi Mochnáčovi, pánovi Petrovi Hudákovi a ďalším dobrým ľuďom, ktorí pomáhali. V neposlednom rade patrí veľká vďaka zosnulému Dušanovi Kandričákovi, ktorý veľmi pomáhal pri tomto diele a zanechal svoju vlastnú prácu, aby sa mohol naplno venovať tejto bohumilej pracovnej činnosti, no, žiaľ, jej ukončenia sa nedožil. Dokončovacie práce pri rozpise chrámu zrealizoval terajší správca PCO Medzilaborce o. Alexander Zalevský. S Božou pomocou sa toto veľké dielo podarilo a v roku 1996 bolo slávnostne posvätené vtedajším metropolitom Nikolajom. Obdivuhodná kompozícia farieb 350 ikon s rozlohou 1600 m² na stenách chrámu fascínuje návštevníkov.

6. Milý otče, čo by ste radi zaželeli, odkázali mladým ľuďom, pracovníkom Istiny a jej čitateľom?

Apoštol Pavol hovorí: „Všetko je nám dovolené, no nie všetko je nám na osoh.“ Tak, ako hovorí jedno príslovie: „Všetky huby sú jedlé, no poniektoré len raz.“ (úsmev). Treba sa mať na pozore a neustále skúmať, čo je dobré a čo zlé. Je veľa vecí, ktoré nám škodia, ktoré nám svet ukazuje. Mladým ľuďom chýba skromnosť a chcú len cestovať po svete. Človek, ktorý dostane málo a je šťastný s tým, čo má, nikdy nevyžaduje veľa. Je potrebné nepoľavovať v modlitbe a skutočne od srdca sa rozprávať s Bohom. Prečítajte si životy svätých, tam uvidíte, koľko ľudí prežilo svoj život v pokoji, bez stresu. Keď si kresťan, ži tak, ako má žiť kresťan. Keď nie, tak ži aspoň ako človek. Lebo človek má to, čo nemá žiadne zviera na svete, no človek je schopný i takých vecí, ktoré sa protivia i zvieratám. Keby sme všetci žili podľa Božích zákonov, normálne, nepotrebovali by sme sudcov, policajtov. No to si môžeme len všetci želať. Súčasná situácia je Boží prst, ktorý nás napomína, že môže byť horšie... Nie je to náhoda a dúfajme, že už to pomaličky prejde. Vychádzajte s každým čo najpríjemnejšie. Čas uteká a my, ktorí sme už starí, boli sme raz mladí ako vy. Vy, ktorí ste dnes mladí, budete raz starí, tak ako my. Apoštol Pavol nás vyzýva: „Utešujme sa preto nádejou.“

Za rozhovor veľmi pekne ďakuje Eva Kahancová

СТИХОДНÝ JÁN (JAKUB) RUMUNSKÝ, NOVÝ CHOZEVITA

Pamiatka v deň zosnutia 23. 7. / 5. 8. a v deň vyzdvihovania jeho sv. ostatkov 28. 7. / 10. 8.

Jakub sa narodil v roku 1913 v Rumunsku, v rodine hlboko veriacich roľníkov. Počas krstu dostal meno Ilja (Eliáš). Hoci už od detstva vyrastal ako sirota, v roku 1932 zakončil strednú školu s vyznamenaním.

Vo svojich dvadsiatich rokoch vstúpil do starovekého rumunského monastiera Neamț (Mănăstirea Neamț). S veľkou horlivosťou tu prijal poslušanie v monastierskej lekární. Kvôli vlhkému prostrediu monastiera ochorel reumatickou artritídou, ktorou trpel po celý život. Na dobu vojenskej služby opustil monastier a slúžil v armádnej nemocnici. Keď sa vrátil späť do monastiera, dostal nové poslušanie v monastierskej knižnici, čo mu umožňovalo neustále a intenzívne čítať. K jeho povinnostiam patrilo aj zostavovanie kópií kníh a rukopisov z knižnice. Okrem toho tiež učil v monastierskej škole. Keď si igumen Valerij všimol jeho oddanosť,

vytrvalosť a odhodlanie, postrihol ho v roku 1936 s požehnaním na nosenie riasy a dostal nové meno Ján. Naplnila sa jeho túžba odísť do Palestíny. Ján sa usadil v monastieri svätého Sávu, kde žil mníšskym životom po dobu desiatich rokov. Tu získal dokonalosť v gréckom, ale aj v arabskom a v anglickom jazyku a začal prekladať duchovné knihy do svojho rodného jazyka. Duchovným zápasom udivoval spolubratov, neustále sa zdokonaľoval v srdečnej modlitbe mysle, jedol len jedenkrát denne, pretože oveľa viac sa sýtil darom slúz, ktoré mu Boh vďaka jeho čistote a pokore daroval.

V čase 2. svetovej vojny uväznili Jána do tábora. Vďaka tomu, že ovládal cudzie jazyky, držali ho tam deväť mesiacov, nehľadiac na jeho ťažkú chorobu. Do monastiera svätého Sávu sa vrátil v deň ctihodného Theodosia Veľkého, kde sa nachádza jeho čestná hlava. Horlivá modlitba k svätému, v ktorej sa k nemu obrátil v deň jeho sviatku, bola vypočutá. Po tom, čo sa poklonil a pobožkal čestnú hlavu svätého, bol uzdravený od svojej choroby. Po ôsmich rokoch v monastieri bol rukopoložený na kňaza a čoskoro ho igumen postrihol do veľkej schimy.

Jeho duša potom silne zahorela pustovníckym spôsobom života v osamelosti. V Jordánskom údolí sa rodila rumunská mníšska komunita, v ktorej bol potrebný igumen a duchovník. Voľba padla na otca Jána. V roku 1947 bol ustanovený za igumena monastiera, ktorý niesol pomenovanie po jeho ochrancovi, svätom a slávnom prorokovi Jánovi Krstiteľovi. Počas siedmich rokov veľmi múdro a rozvážne viedol bratov na ceste mníšskeho

života. Bol im príkladom pokory a svätosti života. S pomocou rumunských mníchov vybudoval niekoľko kélií okolo skýtu. Počas dňa prijímal veľa putujúcich, v noci potom odchádzal na opustené miesta kvôli modlitbe a sústreďeniu, pričom sa späť vracal až keď sa rozvidnievalo.

Bol jedným z ojedinelých a výnimočných askétov našej doby, ktorý vo svojom živote uskutočňoval duchovný asketický zápas dávných otcov púšte. V roku 1953 odišiel Ján spolu so svojim učeníkom Joannikijom do púšte, priamo do jaskyne. Otec Ján sa usadil v tejto jaskyni na ľavom brehu potoka, tri kilometre od monastiera. Dostať sa do tejto jaskyne bolo možné len s pomocou rebríka. Dnu sa nachádzal

výklenok, ktorý slúžil ako prestol, na ktorom sa svätý Ján neustále modlil. Tu, na rohoži rozloženej na doske, odpočíval, rozmýšľal a písal duchovné verše. Jedol málo, len chlieb, sucháre, olivy, čaj, ktorý mu z monastiera spolu s prosforami k svätej Liturgii prinášal Joannikij. V tretej miestnosti sa nachádzali ostatky tých, ktorí tu viedli predtým duchovný zápas.

Veľkú časť dňa a noci prebýval Ján v modlitebnom bdení, takže čoskoro získal dar dokonalej modlitby. Pokrm prijímal len raz denne, a to večer, zatiaľ čo spánku venoval tri až štyri hodiny za deň. Čítal Sväté Písmo, diela svätých otcov ale-

bo ich prekladal. Odpočíval, písal duchovné básne a spieval duchovné hymny, lebo mal krásny a príjemný hlas. V jaskynnej kaplnke konal úplné mnišske modlitebné pravidlo. Počas veľkých cirkevných sviatkov slúžil v chráme ctihodného. Georgia Chozevitu. V tejto jaskyni žil takýmto životom sedem rokov, nesúc a trpiac hlad, chlad, smäd (často bolo v jaskyni až 40 ° C), choroby a vôbec všelijaké ťažkosti od nepriateľa nášho spasenia. V tejto jaskyni, v neustálom pamätaní na Boha a s modlitbou za svoju rodnú krajinu, odovzdal svoju dušu Hospodinovi ctihodný Ján Rumunský 23. júla 1960. Mal len 47 rokov, z ktorých 24 prežil vo Svätej zemi. Jeho telo, vyčerpané pôstom a každodenným bdením, bolo potom uložené v jaskyni. Dvadsať rokov ležalo telo jeroschimonacha Jána v jaskyni svätej Anny. Na začiatku augusta 1980 rada starcov v monastieri ctihodného Georgia Chozevitu rozhodla, aby bola otvorená jaskyňa zosnulých a jeho pozostatky uložené do spoločnej hrobky. Všetci, ktorí boli prítomní, zostali v úžase. Keď odkryli veko hrobu, zbadali otca Jána, akoby doslova len spal. Jeho telo bolo také, aké bolo uložené do hrobu, doslova akoby usnul pred niekoľkými hodinami. Porušené neboli ani jeho ruky, fúzy, ani mnišsky odev a dokonca ani obuv. 7. augusta 1980 boli ostatky svätého Jána prenesené z jaskyne a uložené v monastieri v priehľadnej rakve, ktorá bola postavená v chráme vedľa pozostatkov ctihodného Georgia Chozevitu. Posvätná synoda Rumunskej pravoslávnej cirkvi na zasadnutí dňa 20. júna 1992 rozhodla o kanonizácii ctihodného Jána, Nového Chozevitu.

Zdroj a foto: zivotysvatych.blogspot.com

Zuzana Sadilková

DUCHOVNÁ A TELESNÁ ZDRŽANLIVOSŤ V LITURGICKOM ŽIVOTE

Boh nás vo všetkom vedie k správnej miere. Každá dobrá vlastnosť a dobrý skutok, ktorý od nás Boh očakáva, je vo svojej podstate stredom medzi dvoma krajnosťami. Medzi drzosťou a bojzivosťou je odvaha, medzi unáhlenosťou a lenivosťou je horlivosť, medzi hnevom a ľahostajnosťou miernosť, medzi presycovaním sa a trýznením tela je striedmosť a triezvosť, medzi naivnosťou a nenávisťou je láska, medzi márnivosťou a nedbalosťou zdržanlivosť, atď. Je však veľmi potrebné upozorniť na to, že dobrá vlastnosť a dobrý skutok v žiadnom prípade nie je stred medzi dobrom a zlom, ako si to niekedy nesprávne vysvetľujeme.

V tom skutočnom strede, ktorý sa páči Bohu a ktorý je cestou k spaseniu, sa totiž nenachádza žiadny hriech. Svätí ľudia, ktorí našli skutočnú cestu stredom a išli po nej, boli oveľa jednoduchší, nenáročnejší, bezúhonnejší a skromnejší než sme my. Naš takzvaný štandard bol pre nich márnivosťou a prepychom, plným zbytočnosťou a hriechom. Preto ich život nám pomáha nájsť cestu spasenia a zároveň uvidieť, ako blízko či ďaleko sa od nej nachádzame my. Svet dnes hľadá zlatú strednú cestu v strede medzi skutočným stredom (svätosťou) a niektorou z krajností (hriechom).

Ani jedna, ani druhá z týchto ciest však nie je správna. Naozaj správnu cestu nám ukázal Isus Christos, ktorý dobrovoľne a múdro nechcel mať a nemal do žiadnej miery nič spoločné so žiadnym hriechom, no zároveň ako človek rešpektoval svoje sily a schopnosti, a postupne dorastal do miery duševnej a telesnej dospelosti. To isté platí aj o svätých, ktorí boli jednoznačne orientovaní, avšak pri dosahovaní svojich cieľov nepreceňovali ani nepodceňovali svoje sily. Nechceli nič unáhliť ani zmeškať a všetky prostriedky duchovného zdokonaľovania využívali postupne a s mierou.

Lepšie je niečo robiť pomaly a správne, ako niečo unáhliť, ako sa hovorí „siliť“. Privádza nás to k zisteniu, že sme niečo prehnali, a naša duchovná stránka sa nerozvíja, práve naopak, upadá. Igumen Nektarios (Morozov) hovorí, že zdržanlivosť v jedle sa stáva pre nás akýmsi základom, prvou a najjednoduchšou skúsenosťou zdržania sa toho, čo nám dáva potešenie. Na to, aby človek zvíťazil nad pokušiteľom, je potrebné s veľkým sebazaprením praktizovať nielen telesný pôst, ale hlavne pôst duchovný - pôst celého vnútorného človeka. Svätý Izák Sýrsky hovorí, že med je veľmi dobrý. Ak ho však niekto zje príliš veľa, môže mu spôsobiť zvracanie. Tak aj v duchovných veciach netreba nerozvážne vychádzať

z hraníc svojich možností. Robme len to, čo môžeme. Toto chce Boh. To ostatné doplní On sám svojou blahodatou.

Existuje totiž obava, že človek padne do zúfalstva, keď číta o vysokých stavoch, ktoré dosiahli svätí. V duchovnom živote postupujeme s pokorným zmýšľaním a Boh nás neopustí. Nesnažme sa dosiahnuť duchovné stavy, ktoré prevyšujú naše sily, pretože určite padneme a naše pády využije diabol. Zdolať vysoké duchovné vrcholy je veľmi ťažké. Vyžadujú si pokoru, veľkú námahu a dlhoročné zápasy. Božia blahodať nezatieňuje človeka ľahko, pretože je potrebné, aby sa človek najprv očistil od každej poškvvrny. Božie tajomstvá poznajú tí, ktorí prostredníctvom askézy a pokory zápasili vo svojom živote počas mnohých rokov. Len pokorným Boh zjavuje svoje tajomstvá.

Svätý Vasil' Veľký k tomu dodáva, že kresťan má ísť po strednej a kráľovskej ceste pravdy, ani trochu sa neodkláňať na jednu alebo druhú stranu, nemilovať rozmazanosť a zároveň neprivádzať telo do nevládnosti prílišnou zdržanlivosťou. Aj napriek tomu, že v telesnej zdržanlivosti je potrebné napredovať pomaly a postupne, nemá sa ani telesná zdržanlivosť zanedbávať. Telesná zdržanlivosť nás totiž dvíha od pozemských vecí k Bohu a k oveľa vyšším a dôležitejším veciam, než sú tie pozemské. So zdržanlivosťou je to ako s hrádzou postavenou okolo tečúcej vody, ktorá donúti vodu stúpať do výšky. Zdržanlivosť je nevyhnutná k dosiahnutiu takého stavu, aby sme mali presne toľko síl, koľko potrebujeme a koľko sme schopní využiť na dobré skutky. To je tá správna miera, od ktorej nie je dobré sa odkláňať nahor, ani nadol.

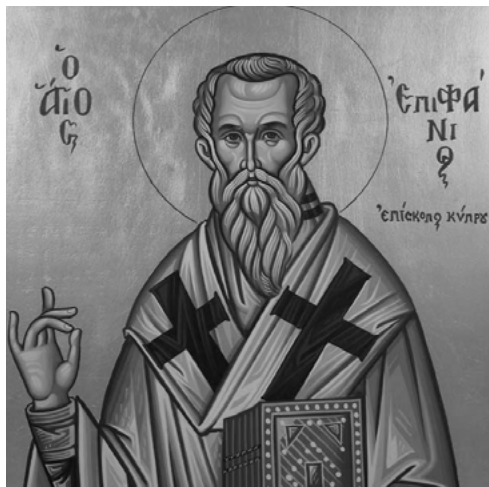
Preto sa snažme o zdravú zdržanlivosť, ktorá nám pomáha aj v duchovnom, aj v liturgickom živote. Aj Božie prikázania sa dajú naozaj splniť len vtedy, keď sa usilujeme ich splniť všetky, pretože každé s každým súvisí. Nevyberajme si ľahkú cestu v živote, aj keď je život na nej jednoduchší. Nie vždy je to cesta správna a nie vždy má ten správny smer. Nasmerujme svoju cestu k Bohu a hoci bude ťažká, bude to správna cesta.

Zdroje: pravoslavie.ru/128994.html, pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Cap9/su-bor/9.pdf. **Foto:** wikipedia.org

DIMITRIJ ROSTOVSKÝ: ŽALTÁŘ K MATCE BOŽÍ

EPIFANIUS ZE SALAMINY: POCHVALNÁ ŘEČ O PŘESVATÉ BOHORODIČCE

Ruský lid velmi uctívá přsvatou Bohorodičku. Svou vděčnost a lásku k ní vyjadřuje různými modlitbami, akafisty a písněmi. To přimělo svatého *Dimitrije Rostovského* k vytvoření sbírky modliteb věnovaných výhradně chvále této naší mocné přímlyvkyně, za jejichž vzor si vzal žaltář krále Davida (v podobě, v jaké se používá v pravoslavné církvi). Tyto žalmy určené k domácí modlitbě se mohou stát velkou útěchou každému, kdo upřímně uctívá Matku Boží.

Epifanius ze Salaminy (kolem 315 – 403) byl kyperský biskup a církevní otec, který celý svůj život zasvětil zápasu o pravověří. Jeho nejvýznamnějším spísem je obsáhlé polemické dílo Panarion. Jeho Pochvalná řeč o přsvaté Bohorodičce (pokud je skutečně jejím autorem) je tak jedním z nejstarších svědectví mariánské úcty v církvi.

Vydavatel, překlad: Antonín Čížek

Rok vydání: 2021

Počet stran: 176

Formát: A6

Hmotnost: 120 g

Cena: 90 Kč / 3,60 €

Úvodní slovo: Jáchym (Hrdý), arcibiskup berounský (Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku) a Milan Lach SJ, parmský řeckokatolický biskup, Ohio, USA.

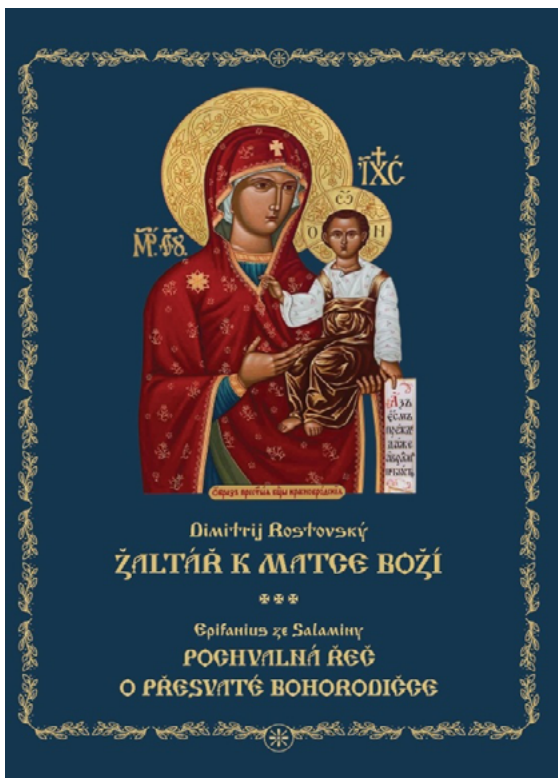
S velkou radostí jsem uvítal zprávu o přípravě další publikace mně již dobře známého překladatele bratra Antonína Čížka, zvláště když si vybral nádherné dílo svatého Dimitrije, metropolity ruského města Rostova. Autor Žaltáře k Matce Boží byl známý svým svatým, nezištným a asketickým životem, jediným majetkem mu byly knihy, jak se i po jeho zesnutí ukázalo. Dílo rostovského metropolity se stalo inspirací pro mnohé teology, spisovatele a myslitele.

Díky několikaletému pobytu v Rusku jsem se v mládí mohl blíže seznámit s ruským pravoslávím, tedy s původními ideály Svaté Rusi, prostoru, ve kterém bylo po staletí tradičně hlavním ideálem získávání křesťanské dokonalosti a svatosti. V dnešní době, kdy se Evropa doslova vykořeňuje z křesťanství, na kterém jako civilizace duchovně, kulturně i politicky vyrostla, je o to potřebnější připomínat si podobnými texty zcela zásadní hodnoty evangelní víry, lásky a vůbec celého křesťanského způsobu života.

Pravoslavný křesťan se po celý svůj život snaží poznávat Krista a připodobňovat se mu ve všech jeho vlastnostech, kterými se sám dal světu poznat. A vzory nám jsou i všichni svatí, na prvním místě bezpochyby Přesvatá Bohorodička. Osobnost Matky Boží si získala obdiv, lásku a vděčnost i ruských věřících. Těžko nalezneme zemi, kde by byla historicky lidmi tak ctěna, milována, kde by bylo tolik jejích zázračných ikon, chrámů, klášterů a poutních míst s ní spojených. A to vše vyjádřil ve svých překrásných modlitbách k Přesvaté Bohorodičce i svatý Dimitrij, arcipastýř Rostova.

Věřím, že nám tyto žalmy pomohou poznat ji, milovat ji, obracet se k ní na modlitbách, aby se nám stala ochránčyní a průvodkyní tímto pozemským životem a pomohla nám doputovat až do Božího království.

**Jáchym (Hrdý), arcibiskup berounský
(Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku)**

Zdroj: <http://nabknihy-cizek.tode.cz/rostovsky.html>

Jana Gubová

VYROBTE SI STOLOVÚ LAMPÁDU

Jemné svetielko vždy dotvorí atmosféru pri ikone. Prinášam vám návod, ako si môžete doma vyrobiť lampádu.

ČO BUDETE POTREBOVAŤ:

Zavárací pohár, malý valček/štetec, farba (akrylová), lepiaca páska, nožnice, ozdoby (korálky, motúz...), čajová sviečka.

POSTUP:

- Z lepiacej pásky odstrihnete 4 prúžky. Z prúžkov budete vytvárať a lepiť Kríž, preto ich dĺžku zvolíte v závislosti od veľkosti zaváracieho pohára.
- Pevne uchopíte zavárací pohár a postupne naň nalepte všetky prúžky.
- Valčekom/štetcom začnete postupne nanášať farbu (asi v 3 vrstvách). Schnutie môžete urýchliť fénom.
- Po zaschnutí poslednej vrstvy farby odlepte pásku. Na skle vám vznikne prehľadné miesto v tvare Kríža.
- Lampádu ozdobte podľa vlastnej fantázie.

Alex Bromberger

PS: postup výroby si môžete pozrieť na fotografiách na poslednej farebnej strane.

BABIČKIN PERNÍK

Suroviny: 200 g hladkej múky, 200 g polohrubej múky, 200 g cukru, 1 perníkový prášok do pečiva, 1 a pol lyžičky sódy bikarbóny, 2 lyžice kakaa, 3 lyžice džemu, 1 a pol decilitra oleja, 500 ml tekutiny (voda alebo sójové mlieko).

Postup: Vo väčšej miske najprv zmiešame suché ingrediencie a následne pridáme tekuté ingrediencie. Cesto dobre vymiešame a vylejeme na plech vystlaný papierom na pečenie. Pečieme pri teplote 180 stupňov cca 30-35 minút. Ešte teplý perník potrieme džemom a roztopenou čokoládou. Dobrú chuť!

CHUTNÉ PÔSTNE CESTÍČKO

Suroviny: 250 ml hladkej múky, 300 ml svetlého piva alebo minerálky, 3 lyžičky kypriaceho prášku do pečiva, lyžička medu, soľ, korenie.

Postup: Všetky suroviny spolu dobre premiešame a cestíčko necháme približne hodinu odpočívať v chladničke. Môžeme ho použiť na obaľovanie rôznych druhov zeleniny, ako napríklad karfiolu, brokolice, zeleru, či cukety.

BAKLAŽANOVÉ LODIČKY

Suroviny: 3 väčšie baklažány, 2 stredne veľké cukety, 4 stredne veľké paradajky, 1 väčšia cibuľa, ryža/zemiaky, 3 lyžice oleja, lyžička oregana, lyžička čierneho korenia, lyžička soli.

Postup: Baklažány si prekrájame na polovicu, poriadne osolíme a necháme postáť aspoň 20 minút. Týmto spôsobom baklažány dobre zmäknú a stratia svoju horkosť. Keď sa začnú „rosiť“, utrieme z nich soľ a vykrojíme vnútro, ktoré si odložíme, aby sme ho neskôr použili. Cibulú si nakrájame na malé kúsky a restujeme na oleji do zlatista. Pridáme k nej na malé kocky nakrájané vnútro baklažánu a cukety a necháme spolu restovať. Pridáme rovnako na malé kúsky nakrájané paradajky, soľ, korenie, oregano a počkáme, kým všetko poriadne zmäkne (konzistencia podobná leču). Touto zmesou naplníme baklažány a vložíme do vyhriatej rúry. Pečieme cca 20 min. na 180 stupňov. Podávame napr. s ryžou alebo zemiakmi. :-)

OBSAH

Славности В Краснім Броді.....	3
Istinkáči na trangáči.....	4
Život mladého človeka.....	6
Pravoslávna rodina.....	8
Pravoslávie vo svete.....	11
Pramene.....	13
Ovečka.....	15
Rozhovory.....	23
Novodobí svätí.....	26
Liturgické okienko.....	28
Duchovná knižnica.....	30
Tvorivé dielne.....	32
Pôstna kuchárka.....	33

Natália Spišáková
redaktor

*...a každý mesiac uvidíte iného
z nás, tvorcov Vašej Istiny:-)*

Obálka: Chrámový sviatok sv. proroka Eliáša, PCO v Inovciach.

Strana 2: Istinkáči na trangáči, Bari (Taliansko).

Strana 35: Fotopostup - Tvorivé dielne, str. 32.

Strana 36: Pozvánka na celoparchiálne slávnosti, N. Rybnica.

ISTINA - Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS.

Redakčná rada: Marína Bachledová, Alex Bromberger, Jana Gubová, Daniel Havaj, David Horváth, Eva Kahancová, Jana Kapralová, Ludvig Kináč, Petra Petrisková, Zuzana Sadilková, Juliána Savčáková, Natália Spišáková, Tatiana Vasiliou Mihaličová, Jaroslava Žáková, Šéfredaktor: Kamil Kurták

Korektúra: Anna Pružinská

Grafik: Jaroslav Smoleň

Technický redaktor: jerej Miroslav Guba

Pokladník: Anton Sorokáč

Ročník XXVI/2021. ISSN 1335-6739. Číslo indexu: EV 3633/09.

Vychádza 12-krát do roka.

Vydavateľ: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. IČO 17 075 947

Adresa redakcie: Bayerova 8, 080 01 Prešov

e-mail: istina12@gmail.com

web: www.bpmorthodox.sk/istina

IBAN: **SK928330000002401561588**

Ročný príspevok 6 € + poštovné, uviesť krátke meno odosielateľa

Cirkevne schválené. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori.

Uzávierka prijímania príspevkov je vždy 10. deň v mesiaci.

Dátum vydania: júl 2021

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

